

RETTE TIL Å KLAGE PÅ ENKELTVEDTAK

Klagerett	Du har rett til å klage over vedtaket dersom du er part i saken eller har rettslig klageinteresse i saken.
Hvem kan du klage til?	Du kan klage til klageinstansen, dvs. Fylkesmannen. Men klagen skal først sendes til underinstansen, dvs. Indre Fosen kommune, postmottak@indrefosen.kommune.no Dersom kommunen ikke endrer sitt vedtak som følge av klagen, sendes den videre til Fylkesmannen til avgjørelse.
Frist for å klage	Klagefristen er 3 uker fra den dag du har mottatt/blitt kjent med vedtaket. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristen løper ut. Dersom klagen blir sendt for sent, er det adgang til å se bort fra den. Om du har særlig grunn for det, kan du søke om å få forlenget klagefristen. Du bør da nevne grunnen til forsinkelsen.
Rett til å kreve begrunnelse	Et vedtak om avslag på søknaden skal være begrunnet. Dersom du mener at vedtaket ikke er tilstrekkelig begrunnet, kan du kreve nærmere begrunnelse. Slikt krav må settes frem i løpet av klagefristen. Fristen blir i så fall avbrutt og ny frist begynner å løpe fra det tidspunkt du mottar begrunnelsen.
Klagens innhold	Klagen skal nevne det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Du må også nevne din begrunnelse for å klage og eventuelt andre opplysninger, som kan ha betydning for vurdering av klagen. Klagen må undertegnes.
Utsetting av vedtaket	Selv om du har klagerett kan vedtaket vanligvis gjennomføres straks. Du har imidlertid adgang til å anmode om å få utsatt iverksettingen av vedtaket, inntil klagefristen er ute eller til klagen er avgjort. Et avslag på en slik anmodning kan ikke påklages.
Rett til å se sakens dokumenter og kreve veiledning	Med visse begrensninger har du rett til å se dokumentene i saken. Du må i tilfelle henvende deg til servicekontoret i Rissa, telefon 74 85 51 00, eller e-post postmottak@indrefosen.kommune.no . Der kan du også få nærmere veiledning om adgangen til å klage, om fremgangsmåten ved klage og om reglene for saksbehandling ellers.
Kostnader ved klagesaken	Du kan søke om å få dekket utgifter til nødvendig advokatbistand etter reglene om fri rettshjelp. Her gjelder imidlertid normalt visse inntekts- og formuegrenser. Det er også særskilt adgang til å kreve dekning for vesentlige kostnader i forbindelse med klagesaken, for eksempel til advokatbistand. Normalt er grunnlaget for slikt krav at vedtaket blir omgjort til gunst for klager. Fylkesmannen vil om nødvendig orientere deg om retten til å kreve dekning for sakskostnader. Frist er 3 uker etter du har fått melding om vedtak.
Klage til Sivilombudsmannen	Det er også mulig å klage til Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Sivilombudsmannen). https://www.sivilombudsmannen.no/klage/
Henvisninger	Plan- og bygningsloven § 1-9, forvaltningsloven kapittel VI.

RETTSVIRKNING AV REGULERINGSPLAN

Virkning: Plan- og bygningsloven § 12-4

Vedtatt reguleringsplan er straks bindende for framtidig arealbruk i området. Planens virkninger trer i kraft selv om det foreligger klage, med mindre det treffes vedtak om utsatt iverksetting, iht. forvaltningsloven § 42.

Utsatt iverksetting av vedtak: Forvaltningsloven § 42

Kommunen, klageinstans eller annet overordnet organ kan beslutte utsatt iverksetting til klagefristen er ute, eller klagen er avgjort. Anmodning om utsatt iverksetting skal avgjøres snarest mulig. Er en slik beslutning fattet, får reguleringsplanen først rettsvirkning når klagefristen er ute, eller avgjort.

Erstatning: Plan- og bygningsloven § 15-3

Medfører en reguleringsplan endringer av en tomt som nevnt under § 15-3, første ledd, kan det fremmes erstatningskrav.

Erstatningskrav må etter § 15-3, annet ledd, være fremmet senest **tre år** etter at reguleringsplanen er kunngjort etter § 12-12, fjerde og femte ledd, eller vedtak er gjort kjent etter § 12-12, femte ledd.

Innløsning: Plan- og bygningsloven § 15-2

Grunneier (eller fester) kan kreve at ubebygd eiendom i sin helhet innløst straks når den er regulert til bestemte formål og eiendommen ikke kan nyttes på en regningssvarende måte. Dette gjelder når eiendommen er regulert til: offentlige trafikkområder, offentlige friområder, fellesområder, fornyelsesområder samt til statens, fylkets og kommunens bygninger og grav- og urnelunder.

Etter § 15-2, annet ledd, må grunneiers krav om innløsning være satt frem senest **tre år** etter at reguleringsplanen er kunngjort etter § 12-12, fjerde og femte ledd, eller vedtak er gjort kjent etter § 12-12, femte ledd.